

Motion till riksdagen 2021/22:11

av **Ingemar Kihlström (KD)**

Kontanter som betalningsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör utreda förutsättningarna för införande av en lag som anger att företag samt näringsidkare måste ta emot kontanter som betalningsmedel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 1 januari 2021 infördes en lag som säkerställer tillgång till kontanter för alla medborgare. Det innebär att bankerna blir skyldiga att tillhandahålla konsumenter permanenta möjligheter att ta ut kontanter (genom uttagsautomater, kontor eller livsmedelsbutiker). Det räcker alltså att det finns en uttagsautomat för att banken ska ha uppfyllt sin skyldighet. Bankerna ska även tillhandahålla permanenta möjligheter för företag att sätta in kontanter från sin dagskassa (serviceboxar).

Geografiskt är kraven att högst 0,3 procent av befolkningen i Sverige ska ha längre än 25 km till en plats där de kan ta ut kontanter och att högst 1,22 procent av befolkningen ska ha längre än 25 km till en plats där de kan sätta in en dagskassa på ett bankkonto.

Men tillgången till kontanter innebär inte att de går att utnyttja överallt ute i dagens samhälle. Antalet butiker, restauranger, hotell och gym som inte tar emot kontanter ökar hela tiden, något som bidrar till att kontanthandlingen minskar och ersätts med kortbetalningar och Swish i stället. Minskad kontanthandel är ett av argumenten som talar för att Sverige kan bli det första kontantlösa landet i världen om inte staten ingriper och lagstadar att alla måste acceptera sedlar och mynt som betalning för varor och tjänster. Det finns exempel i våra grannländer. Danmark har en lag där i princip alla bemannade affärer måste ta kontanter och också Norge har en lag där alla näringsidkare är skyldiga att ta emot kontanter. Sverige borde skyndsamt följa Danmarks och Norges exempel och lag föreskriva näringsidkare att ta emot kontanter.

Utan kontanter står vi oss slätt den dagen strömmen går, kortterminalerna slutar fungera eller illasinnade aktörer stör våra betalsystem; med kontanter är vi betydligt

tryggare. Smidigheten som betalkort och andra betalningsteknologier fört med sig är att svenska konsumenter inte längre behöver kontanter i vardagen, men vid en krissituation där elektricitet och internetuppkoppling är utslagna spelar kontanter en viktig roll eftersom de fortfarande fungerar i de flesta fall. Det är också så att olika grupper i samhället har svårt att rent praktiskt hantera eller förstå den nya tekniken och därför föredrar att fortsatt använda kontanter. En användning av kontanter hjälper även barn och ungdomar att på ett praktiskt och åskådliggörande sätt lära sig vad det innebär att ha pengar och vad deras värde är.

Sverige bör därför ta lärdom av Danmark samt Norge och utreda förutsättningarna för införande av en lag som anger att företag och näringsidkare måste acceptera kontanter som betalningsmedel.

Ingemar Kihlström (KD)